

Peter Gašparík

Smrť v Kostole

KRIMI

MARENČIN PT

Venované všetkým, ktorí majú v úcte svoje
vlastné svedomie.

Smrť v kostole

Peter Gašparík

Smrt' v kostole

príbeh Kornela Karoviča

MARENČIN PT

© Peter Gašparík, 2022
© Mareňčin PT, spol. s r. o., Bratislava, 2022
Jelenia 6, 811 05 Bratislava
marencin@marencin.sk www.marencin.sk
Cover © Mareňčin Media, 2022
Layout © Marta Blehová, 2022
957. publikácia
1. vydanie

ISBN 978-80-569-1028-3 (viaz.)
ISBN 978-80-569-1029-0 (ePDF)
ISBN 978-80-569-1030-6 (ePub)

Boli chvíle, boli večery, keď ma už samota nebavila. Dlhé zimné večery, keď tma prichádza príliš skoro a človeku sa nechce ísť ani do krčmy. Nechce sa mu sedieť v nafajčenej miestnosti a počúvať dookola tie isté reči. Vtedy, počas tých tmavých pobytov vo vlastnom byte osvetlenom televíznou obrazovkou si človek najviac uvedomuje, aký je sám. Ako mu chýba hocaké ľudské teplo.

Keby som mal aspoň psa, hocičo, čo má v sebe pulzujúcu živočíšnu krv a čo mi prejaví aspoň trochu náklonnosti.

Oddanosť a spoločnosť lieči. Lenže ako by som to zvládal pri svojom spôsobe života? Odpoveď znie jednoznačne: Nijako. Nedokázal by som sa vtesnať do tej pravidelnej starostlivosti.

A tak napriek predsavzatiu, že tie správy už nebudem pozeráť, čumím do tej bedne s rýchlo sa meniacimi obrázkami a nechám si dušu trápiť trápením celého sveta. A to, samozrejme, ešte viac znásobuje moje vlastné trápenie.

List sa bez vetra nepohne, či ako znie to múdre príslovie. Presne viem, že i ja by som sa mal pohnúť z miesta, zmeniť život. Napríklad začať behávať. Ale v tej zime? Potrebujem stretnúť nových ľudí, nové lásky. A nie som na to už príliš starý? Človek nikdy nie je príliš starý na šťastie. Aký blud. Správne by malo byť: človek nikdy nie je príliš starý na nešťastie.

Hľadím na tú svietielkujúcu obrazovku a nie som schopný ju vypnúť. Všetci teraz fungujú na sociálnych sieťach, musím začať aj ja. Musím sa premôcť. Inak to nepôjde. Ku všetkým týmto sociálnym vymoženostiam však cítim silný živočíšny odpor. Nechce sa mi byť jednoducho zavalený ďalšou digitálnou šikanou, niekam sa prihlasovať, zúčastňovať sa na nových zbytočných zdieľaniach. Nechce sa mi hodnotiť a pozorovať životy ľudí, ktorí z môjho života dávno odišli. Odišli a nič sa s tým nedá robiť. Z toho, čo o tom viem, mi tie sociálne siete pripadajú ako akési permanentné maturitné stretnutie, ktoré môže byť milé raz za päť rokov, ale pri vyššej frekvencii sa môže stať otravným.

A potom, je to podľa všetkého tiež priestor pre ľudí, ktorí majú na všetko vyhranené názory a radi nimi obšťastňujú svet okolo nás. Ja medzi tých ľudí nepatrím, lavírujem, hľadám, snažím sa pochopiť. A hlavne nemám potrebu svojimi pozorovaniami a závermi obšťastňovať ostatných. Naopak, najradšej si veci nechám pre seba a stačí mi moja vlastná, tajná individuálna radosť, že som na niečo prišiel, že

som niečo pochopil, že sa konečne niečo vyjasnilo. Takých momentov poznania nie je veľa, ale občas predsa len prídu. Chvíľa z kategórie významných je aj teraz, keď som pochopil, že musím tam, kde sú všetci. Že jednoducho nastal čas, aby som prekonal svoj odpor a prihlásil na Facebook. Facebookom začnem a potom sa cez Instagram dostanem plynule až na Tinder. Jeden mladý kolega mi spomínal, že je to geniálne. Zoznámenie rýchlo a bezbolestne. Možno práve tam nájdem tú pravú.

Moje rozhodnutie je pevné a nemenné. Otváram si k tomu fľašu Primitiva, ďalšia je pripravená v kuchyni na linke, keby môj vnútorný odpor kládol príliš veľké prekážky. Telku nechám tak. Keby som ju vypol, pripadal by som si ešte osamotenejší. Zapínam ďalšieho kamaráta s digitálnou obrazovkou a so zvučným menom Macbook. Pripojím sa, napíšem do vyhľadávača „facebook“ a už-už je to na spadnutie, keď mi zrazu začne svetielkovať mobil. Mám ho na tichom režime, ale to svetielkovanie je aj tak neodbytné. Nápis na displeji hovorí jednoznačne: Redakcia. Pozriem na hodinky, dvadsať jeden nula nula. Pokrútim hlavou sám pre seba, ale telefón zdvihnem.

„Koro, okamžite sadni do auta...” Na druhej strane linky je Ucho, najmladší člen nášho super bulvárneho tímu.”

„Prosím? Čo to...”

Skočí mi do reči. „Ja viem, že nemáš službu, ale Maroš je v karanténe. A ty vieš, čo z toho vyplýva...”

„Ale...“ Mám pocit, že ucho nám akosi zdrzelo. Zdrzelo a hlavne prestalo počúvať.

„O desať minút vo svätom Martinovi!!“

„Kde?“

„Uff. V Dóme svätého Martina! Utekaj, lebo keď to nestihneš, Bočkay ti to už neodpustí! Rozumieš?“

Bez pozdravu a celý napajedený som položil a začal som sa svižne obliekať. Pred odchodom som sa ešte s ľútosťou pozrel na svoj jednoizbový a hypotékou bezpečne chránený bytík. Zrazu mi bola moja samota vzácna. Dovidenia, moja oáza pokoja. Keď som za sebou zamkol, v mysli mi ostala visieť najmä tá nádherne klenutá fľaša talianskeho Primitiva pripravená na liečenie mojich rán a bolestí. Chúďa moje, ostala tam nedotknutá a osamotená. Dovidenia, fľaštička moja, verím, že sa čoskoro vrátim zdravý a celý, aby som si ťa vychutnal. Aby som pocítil, ako sa mi tvoj liek vlieva do žíl a čistí tak moju krv od všelijakých smutných naplavenín.

Vonku sa čerti ženia. Vietor duje, akoby chcel niekto odfúknuť celé naše mesto alebo aj celé Slovensko niekam inam. Možno niekam, kde každý deň svieti slnko, ale nie priveľmi, len tak akurát. Len tak, aby stále zohrievalo, nie aby sme sa na ňom pražili. To by bolo krásne.

Márne sny snívame. Keby nás malo odfúknuť, tak by to bolo určite ešte do väčšej zimy, do ešte hlbšej covidovej beznádeje a neporozumenia. Sila vetra je taká silná, že sa mi podlamujú nohy. Keby aspoň nasnežilo, ale nie, zima vonku

je suchá, bezútešná. Mrzne a to novembrové vetrisko akoby ten mráz fúkalo rovno dovnútra chabého ľudského tela. Akoby chcelo rovno zmraziť kosti a kožu si ani nevšímalo.

Šťastlivo dorazím k autu, sadnem si dnu a naštartujem. Stále mi však nejde do hlavy ten svätý Martin. Vytočím redakčný telefón.

„Čo si presne myslel tým svätým Martinom?“ spýtam sa, keď podľa sekúnd vidím, že začal hovor.

„Sedíš si na kábli? Nevieš, kde to je, alebo čo?“ pustí sa do mňa Ucho. Pochopím, že čoskoro bude musieť dostať školenie na tému, ako sa správať k starším kolegom.

Rozkričím sa tiež. „Si normálny? Čo tu po mne reveš? Kde tam? Na Kapitulskej či z druhej strany?“

„Nerozumieš po slovensky? V, opakujem, v Dóme svätého Martina. Vo vnútri!“

Potom Ucho položí a ja vyrazím. Zostane vo mne zvláštny pocit. Ulice mesta sú poloprázdne. Oneskorenci sa vracajú domov z práce, asi museli niečo dokončiť alebo sa im domov ani nechcelo. Do kina alebo divadla nekráča nikto, lebo všetko je pozatvárané. Ľudia sedia doma a len občas sa dostanú von.

Takže sú to len poctiví zamestnanci, cestujúci alebo osamelí zablúdenci ako ja.

Večerné šoférovanie ma vždy upokojovalo. Tak je tomu i teraz, ale aj tak celý čas rozmyšľam, kde zaparkujem. Buď to dám na drzovku pred dóm, alebo mi potom zostáva už

len parkovisko pred Danubom. Tam však miniem všetko to, čo za dnes zarobím. Prechádzam okolo Vydrice, kde stavajú novú štvrť. Tam býval chodník, kde som tak rád parkoval. Bol som jeden z prvých, ak nie prvý, kto tam začal stávať, a potom po pár mesiacoch sa tam nedalo nájsť ani jedno miesto. Voľakedy som dokonca bez problémov parkoval na Hviezdoslavku pred kinom Mladosť, keď som šiel ráno do školy. To sa už asi nevráti.

Nemám gule na to, aby som sa nanominoval na Kapitúlskú. Napriek novinárskemu preukazu, ktorý nosím v zadnom vrecku. Vezmem si parkovací lístok, zamknem auto a utekám k domu. Keď prechádzam cez Rybné námestie, na chvíľu mi zas a znova stisne srdce. Ako tam len tá synagóga chýba. Osudy miest dostávajú rany, ktoré sa nedajú ničím napraviť. Neodpustiteľné rany.

Aj v meste fúka ako v Dúbravke. Hore briežkom k domu idem pomaly, lebo tam do mňa vietor naráža v protismere. Keď chce, nájde si svoju cestu všade, ani úzke mestské ulice tomu nezabránia. Keď sa mu zachce, prenikne do všetkých zákutí a poprevracia tam všetko naruby.

Podobne ako ľudská zloba a nenávisť.

Keď som s napätím všetkých svalov prekonal vietor, ktorý sa v tej priehlbine medzi cestou pokračujúcou od mosta SNP a dómom ešte niekoľkonásobne zosilňoval, celkom som sa zadýchal. Sklonil som sa, oprel som sa rukami o kolená a tak som upokojoval dýchanie. Keď som sa opäť napriamril, až vtedy som si všimol, že na tom malom námestíčku medzi seminárom a dómom stojí päť áut. Dve policajné, sanitka, čierna limuzína a naša oktávka. Stará známa milovaná Fabia musela poputovať rovno na vrakovisko, čo sme s kolegom Palicom a aj týmto nepríjemným Uchom patrične zapili. Teda skôr zažrali. Zaožrali. Ani neviem, ako som vtedy doputoval domov na Ušiakovu.

Dych sa mi ustálil a ja som rýchlo vošiel dovnútra tým starobyľým portálom, ktorým prešlo mnoho kráľov i chudobných, mnoho šťastných i nešťastných, a najmä veľa ľahostajných. Keď som vošiel, nevedel som, či sa prežehnať alebo nie. Kostol som navštevoval len s babkou v Zohore,

kvôli nej, v iných kostoloch som sa cítil viac-menej nesvoj a zmätený. Keď som riešil túto dilemu, niekto ma schmatol za rukáv a potiahol nabok. Samozrejme, Ucho.

„No konečne... čo si toľko robil... Je to tu totálne divoké... a vôbec neviem, kto sú tí chlapci v oblekoch. Vyzerajú ako z amerického seriálu.“

Moje oči si postupne zvykali na prítomie, ktoré vládlo vo vnútri. Keď som pochopil scénu, ktorá sa odohrávala niekoľko metrov predou mnou, automaticky som si priložil k tvári fotoaparát. Jeden z tmavooblekových si ma všimol a hneď vyrazil ku mne. Blesk každého osvietil a na chvíľu zastavil. Vzápätí sa ku mne všetci otočili, keď hľadali zdroj toho záblesku. Oblekáč prišiel až tesne ku mne a vyrútil sa na mňa.

„Čo to tu robíte, človeče? Zbláznili ste sa?“

„My sme novinári z...“ začal Ucho.

„Čušte!“

Ten tón sprevádzaný zamračeným pohľadom nezniesol odpor. Ucho naozaj stíchlo. Bodaj by som sa aj ja raz naučil mať takéto spôsoby, aby som mal od neho pokoj. Aby som mal pokoj od všetkých, ktorí sa mi znepáčia. Musím sa takto naučiť jednať s ľuďmi.

Za Oblekáčom prišiel aj zelený policajt a niečo mu potichu šepkal. Vedeli sme presne čo. Jednak chlapci vždy niečo dostali, keď nás nechali v pokoji investigatívničiť, teda fotiť, pýtať sa a pátrať po pikoškách. Všetci sú spokojnejší, keď sa

môžu dobre napapať. A pre nás dobre sa napapať znamená čo najrýchlejšie informovať. Aby nás nik nepredbehol. A keď sme sa takto napapali, potom sme oveľa menej rýpali do vyšetrovania, neboli sme až takí puntičkári, čo sa týka procesných chýb a podobne. Ktovie, či mu ten policajt nehovoril niečo v tomto zmysle.

„Aj vy čušte!“ zreval Oblekáč na zeleného a opäť sa obrátil mojím smerom.

„Čo to malo znamenať?“ vyrútil sa na mňa.

Ucho teraz zostal tak ticho, akoby nikdy ani nevedel rozprávať, akoby bol celý život nemou rybou, ktorá sa len teraz omylom objavila na hladine. A čírou náhodou práve v Dóme svätého Martina na mieste nedávnej smrti.

Ja som tiež zostal ticho a Oblekáč čakal. Hrali sme známu hru kto z koho.

„Nepočuli ste?!“ zvrieskol znova hromovým hlasom tak, že aj vzdialení sanitári zdvihli hlavy.

Ja som zostal pokojný. Karovič môže byť samotár, môže byť nešťastný, nemusí sa mu dariť, ale nikto na neho nebude zvyšovať hlas.

Dal som si pauzu, nechal som to na moment odstáť, ako hovorieval môj otec, a potom som sa ho pokojne spýtal: „Prečo na mňa kričíte?“

Zneistilo ho to. Zjavne bol zvyknutý, že mu všetci ustupujú. Ale nech by bol akákoľvek šarža a významný pohlavár, čo mi môže? Som fotorgafom bulvárneho denníka a Bočkay